
Bhagavadvicharalalitryah

భగవద్విచారలలితార్యాః

Document Information

Text title : Bhagavadvicharalalitryah

File name : bhagavadvichAralalitAryAH.itx

Category : vishhnu

Location : doc_vishhnu

Author : govindAchAryaH

Proofread by : Rajesh Thyagarajan

Description/comments : From Stotrasamuchchaya 2, Edited by Pandit K. Parameshwara Aithal

Latest update : May 10, 2023

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

May 11, 2023

sanskritdocuments.org

భగవద్విచారలలితారా్యః

నిగమాగమప్రబోధం విబుధనుతం వాసుదేవపదవాచ్యమ్ ।
దేవం గురుం చ వందే శ్రీహరిసర్వోత్తమత్వచిదవాప్త్యై ॥ ౧ ॥
బ్రహ్మాద్యమరసమూహాన్ నారదముఖ్యాన్ సమస్తదేవర్షీన్ ।
బ్రహ్మార్షీనపి వందే వర్ణోచితకర్మరతికృతే మనసః ॥ ౨ ॥
పితరం రక్షాచార్యం వేదపురాణేతిహాసతత్త్వజ్ఞమ్ ।
వందే భవాపనుత్త్యై సాధ్వీవినుతాం సరస్వతీం జననీమ్ ॥ ౩ ॥
నిర్దోషః పరమాత్మా విభుః స్వతన్త్రః స సచ్చిదానన్తః ।
శ్రుతమితి సక్లృద్గురుముఖాదథ కర్తవ్యం యతోఽస్య కిల మననమ్ ॥ ౪ ॥
పరవాసుదేవమూర్తే మద్గతమధ్వార్యహృత్సరోజస్థ ।
పృచ్ఛామి సంశయే త్వాం సామిప్యాచ్ఛిన్ధి తం మననసమయే ॥ ౫ ॥
చేతశ్చాఞ్చల్యాన్న స్థిరభక్తిర్నామకీర్తనం న తతః ।
కర్తుం కర్మ న శక్తస్త్వదనుగ్రహమన్తరేణ శర్మ కుతః ॥ ౬ ॥
ముక్త్యామృతఫలభోక్త్రాన్ ముక్తివనే త్వం సరర్షభాన్ వత్సమ్ ।
బధ్నాసి మోహరజ్జ్వాఫలభవవిపినే కుతోఽజ మామీశ ॥ ౭ ॥
పరపురుష ఇతి భవన్తం భజతి నియుక్తాపి న స్మృతిచలాక్షీ ।
క్లేశయసి సంస్మృతో మామిదమనుచితమితి తవేశ కో బ్రూయాత్ ॥ ౮ ॥
న ధృతా త్వద్భక్తిసతీ వివృతం న త్వద్ద్రహస్యమపి తత్ కిమ్ ।
సంయమ్య ప్రకృతిగుణైః సంస్మృతిజలధౌ ఊపస్యచితమీశ ॥ ౯ ॥
త్వాం పరిచరితుమచిన్త్యాద్భుతశక్తిం మమ న కౌశలం మాం త్వమ్ ।
అపిధాయ జ్ఞానదృశం విస్మయసి భవకాననే కిమిదముచితమ్ ॥ ౧౦ ॥
యన్తుకరస్థితరశ్మిప్రచోదితాశ్వానుయాయీరథిక ఇవ ।
మత్సంకల్పవిధిజ్ఞ ప్రకృతివశోఽహం త్వయైవ కిము దణ్ణ్యః ॥ ౧౧ ॥

ప్రకృతివశతాస్తు వా మమ సా త్వదధీనా కిలాత్ర న వితర్కః ।
 ఆద్యప్రకృతివశం మాం కుర్వన్నుచితకృత్ తతోఽపి యది దణ్ణ్యః ॥ ౧౨॥
 ప్రాక్కృతకర్మానుగుణాం భజతి ప్రకృతిం కిలాత్ర దేహీతి ।
 చేత్ తత్ కారయితా కః సర్వవ్యాపిన్ పరేశ భవదన్యః ॥ ౧౩॥
 దేహీ స్వభావసిద్ధం కర్మ హి కురుతే న కారయతి కశ్చిత్ ।
 ఇతి చేత్ స్వతంత్రతాస్య స్యాత్ తద్యుక్తం న చోభయోః సామ్యమ్ ॥ ౧౪॥
 ఆస్తామితి చేత్ స్యామ్యం తుల్యం జగదీశ దేహిన్ భవతా ।
 దణ్ణోఽస్య శాస్త్రసిద్ధః స చ న ఘటేతాస్య ధారయితురభావాత్ ॥ ౧౫॥
 కర్మానుగుణో దణ్ణః క్లుప్తో దేహిని పతత్యసావితీ చేత్ ।
 తత్కల్పకేన భావ్యం దణ్ణ్యః పరతన్త్ర ఇతి తు జనసిద్ధమ్ ॥ ౧౬॥
 రాజ్ఞః పురుష ఇవాస్తి స్వాతన్త్ర్యం తదుదితాన్యథాకరణే ।
 ఉక్తకరణే దణ్ణో దేహిన ఇతి కిం జగత్పతే న్యాయ్యమ్ ॥ ౧౭॥
 న్యాయః కిల సర్వసమః శూద్రాసజ్గన్యజామిలే దణ్ణమ్ ।
 అనిపాత్య చోద్ధృతః కథమీశ తవేచ్ఛాత్ర కారణం నూనమ్ ॥ ౧౮॥
 నారాయణేతి తేనోద్గీతం తన్నామ మరణసమయ ఇతి ।
 చేత్ స్వామింస్తత్ ప్రథితం తేనాహూతః సుతోఽతివాత్సల్యాత్ ॥ ౧౯॥
 అథ చేద్ యథాకథశ్చిత్ తవ శుభనామాక్షరక్రమోచ్ఛారః ।
 ఆమరణరచితదురితధ్వంసాయ నృణామలం చ మోక్షాయ ॥ ౨౦॥
 గజరక్షక నరకాంతక సురవర నారాయణేతి కీర్తనతః ।
 ముక్తిశ్చేదీశ కుతో బ్రహ్మవిచారః కుతస్తపఃకర్మ ॥ ౨౧॥
 ప్రాగ్జన్మని సజ్ఞానీ లవదురితవశాద్ ద్విజస్తథావృత్తః ।
 భోగాద్ దురితవిపాకే నామోచ్ఛారాత్ స తారితః సహసా ॥ ౨౨॥
 జీరోఽనుభవాద్ రోగో నశ్యతి సకృదపి యథోషధగ్రహణాత్ ।
 ఆయుష్మాన్ భవతి సుఖీ నామ్నా దురితక్షయే తథా జ్ఞానీ ॥ ౨౩॥
 యదజామిలేన నారాయణేతి చాన్వేయ కథశ్చేదాకలితమ్ ।
 తేన స దుర్వృత్తోఽపి జ్ఞానీ విప్రః పురేతి వా జ్ఞేయమ్ ॥ ౨౪॥
 ఆస్తాం స ప్రాగ్ జ్ఞానీ నామోచ్ఛారాత్ కథం చ సమయేఽన్వేయే ।

ముక్తో నామగ్రహణాదేవేత్యత్రాస్తి సంశయో బలవాన్ || ౨౫||

కాశ్యాం సుతనికటే వా ముక్తిర్మరణాదితి స్మృతిః ప్రథితా |
సుతసామీప్యే సిద్ధేఽప్యజామితే త్వత్స్మృతిః కుతః సాధ్యా || ౨౬||

అసదృశమార్యోత్పన్నః పుత్రో న మృతిర్న కేవలం ముక్తిః |
కిన్త్విహ నష్టే దురితే జ్ఞానాన్మోక్ష ఇతి కిమసి నిర్దోషః || ౨౭||

భక్త్యా త్వజ్ఞానాప్తిః సా కిల దాస్యార్చనాదిరూపా హి |
త్వమగోచరశ్చ మనసః సంశయమేతం నివార్య మాం పాహి || ౨౮||

బ్రహ్మాణ్డాద్ బహిరస్యణ్యన్తస్త్వమితి శ్రుతిస్తదనుమేయమ్ |
ఉపగన్తుం వా ద్రష్టుం జ్ఞాతుం శక్యం కథం న్వపరిమేయమ్ || ౨౯||

లోకా విశన్తి భవతి ప్రలయే శ్రుతిరాహ చేత్థమవికలయే |
తత్ కథమపి నిత్యం త్వామపరిచ్ఛిన్నం దివి చ భువి కలయే || ౩౦||

నాణ్యన్తర్వజతి మహద్ దృష్టం న చ న శ్రుతం శ్రుతిర్వదతి |
తం ఖలు గురూపదేశం లఘు చేతో న సహతే హిం ధూర్వదతి || ౩౧||

ద్యుతిరస్త్వన్తర్బహిరపి పృథౌ పృథుతరే లఘౌ చ హిరమణౌ |
మహతి చ మహత్తరే త్వం తద్వచ్చృతివేద్య నను కిమణౌ || ౩౨||

నహ్యవికారాభాసం యోగాద్వా జగతి తను మహద్ భవతి |
ఘటతే చైకత్వం కథమవికారే సజ్వరితే భవతి || ౩౩||

ప్రాగ్ యో హి ఘటాకాశః స మహాకాశస్తు భవతి ఘటవిలయే |
మహదాకాశః స గతే సజ్వరికారౌ న ఖస్య ఖలు నిలయే || ౩౪||

సంజ్ఞా తథాన్తరాత్మా పరమాత్మేతి త్వయీశ సామనుతే |
ఇతి కిం త్వదచిన్త్వాద్భుతశక్తిం జ్ఞాతుం శ్రుతిర్హి సా మనుతే || ౩౫||

స్వచ్ఛన్దచారిణీ వాగ్ యోషేవ హ్యవినయేన సామాన్యా |
యోజ్యా కథం తత్ర నుతౌ చిద్ధనయుక్తా తథైనస మాన్యా || ౩౬||

కామాద్యరిగణవఞ్చితహృద్వశగం విషయలోలమనవరతమ్ |
వినివేశయామి కథమహమక్షగణం త్వయి చ విబుధజనవర తమ్ || ౩౭||

శ్రీబ్రహ్మమరపరివృథముఖసురముక్త్యైకహేతుపదకమలమ్ |
కృపయా న దర్శయసి యది శరణం యామి త్రయాడ్య వద కమలమ్ || ౩౮||

తృప్షితం మరీచికాయాం మృగయాథ సలిలశక్తి మరుగమితమ్ |
 తద్వద్విషయేఽత్రాన్తః ప్రాప్యస్యాం విమలశక్తిమరుగమితమ్ || ౩౯||
 నశ్వరవిషయాపణికశ్చిద్ధనహృద్యస్య బత సఖాను భవః |
 భవశమన త్వదవాప్తిం వినేశ తస్య తు కథం సుఖానుభవః || ౪౦||
 భవరోగిణావిచారాద్ విషయాపథ్యం హి సేవితం విపది |
 తన్మాం సదోషమవ భవరుగ్వైద్యాకలయ చిదజ్ఞానం సపది || ౪౧||
 త్వయ్యస్త్యఖిలవిశేషస్త్రీభవతి ను న చేత్ కథం శేషః |
 స్థితిలయస్పష్టికృదేష స్తౌతిం త్వామితి హి సురగణోఽశేషః || ౪౨||
 దత్తస్త్వయావకాశః కుక్షో జగతాం న తేఽస్తి నీకాశః |
 త్వత్తో జగత్ప్రకాశస్త్యన్నాభేరజని యదయమాకాశః || ౪౩||
 నకులే సోఽస్యరగే యస్తతో హి సమభూత్త్వమసురసురగేయః |
 త్వాం భక్తవశం కలయే న దిశసి తద్ధృది యతః పదం కలయే || ౪౪||
 విలసతి తే దాసమతా హ్యోబ్రహ్మత్తమ్బమపి సదా సమతా |
 అఘనుత్ త్వత్పదకమలం భజతి శ్రీస్తత్పదైవ పదకమలమ్ || ౪౫||
 అణ్వస్తర్పిహ్యోణ్డాద్ బహిరపి విలసతి యతస్తు తవ సత్త్వమ్ |
 భూతాధునికభవిష్యత్కాలనియన్తేతి చోచ్యనే స త్వమ్ || ౪౬||
 ధ్యాయన్తి యే తవ పదం భజన్తి తే వాఙ్చితం తదేవ పదమ్ |
 జ్ఞానమయం తే సకలం వపురిత్యుక్తం రమానివాసకలమ్ || ౪౭||
 త్వాం కృష్టకేశమవనౌ భజమానాశ్చాప్పువన్నవదకేశమ్ |
 ఆనన్దమయం తవ వపురితి వోద్ధీతం తదా ప్రపదకేశమ్ || ౪౮||
 త్వం నిఖిలదోషరహితో వ్యాప్తశ్చ సకలజగదీశః |
 కాలత్రయనిరపాయః సర్వజ్ఞో విజయనే సదాత్మరతిః || ౪౯||
 గోవిందాచార్యేణ శ్రీకౌలగివాసుదేవగురుకృపయా |
 ప్రీత్యర్థమేవ హి హరేర్గృథితా భగవద్విచారలలితార్యాః || ౫౦||
 రచితా వసతా స్వార్యాః చేరకేరలదేశయోః |
 భగవద్విచారలలితాః కలిమానే శుభేధవే (౪౯౪౫) || ౫౧||
 ఇతి గోవిందాచార్యవరచితాః శ్రీభగవద్విచారలలితార్యాః సమాప్తాః |
 స్తోత్రసముచ్చయః ౨ (౬౬)

Govindacarya, the author of the
Bhagavadvicharalalitaryah (66) was the son of
Rangacharya and Sarasvati and belonged to the
uTake family. He mentions his Guru's name as
(kauLagi) Vasudevacharya. He also pays homage
to one (Kaulagi) Raghunathacharya. Obviously the
author was a follower of Madhvacharya whose name
he mentions in verse 5. It was written in the
Kali year 4945 (A.D. 1844) when the author was
residing in the Cera-Kerala region.

Proofread by Rajesh Thyagarajan

——
Bhagavadvicharalalitaryah
pdf was typeset on May 11, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

